



T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

16 Nisan 2021

Sayı :30824082-610 811048
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.



Murat KURUM
Bakan

Ek:

-Liste (6 Sayfa)

-Cevap Yazısı (49 Adet, 107 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MAHİR POLAT'IN
TBMM 7/43161 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

7/43161
GK 125

SORULAR

İzmir ilinin Tire ilçesi Büyükkale ve Küçükkale Mahalleleri mevkiinde mermer ocağı yapılması için ÇED süreci başlatılmıştır. Yapılması planlanan mermer ocağının ruhsat alanı 95,49 hektar, ÇED alanı 24,9 hektar alandan oluşmaktadır. Proje noktasına yakın olan Kartal Dağı'nın eteklerinde birçok mahallenin temiz içme suyu kaynakları bulunmaktadır. Bunun yanında yapılması planlanan mermer ocağının çevresinde birçok flora fauna türü bulunmaktadır. Aynı zamanda bu bölge, burada yetişen ve ekonomik değeri yüksek olan incir ve zeytin gibi tarımsal üretime de ev sahipliği yapmaktadır. Başlatılan ÇED süreci civar köylerde yaşayan vatandaşları huzursuz etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) İzmir'in Tire ilçesi Büyükkale ve Küçükkale Mahalleleri mevkiinde hayata geçirileceği belirtilen mermer ocağı için yapılan bir etki analizi var mıdır? Bu proje ile vatandaşlarımızın yaşayacağı mağduriyetler nasıl giderilecektir? Bu konuda yapılacak çalışmalar nelerdir?
- 2) Söz konusu projenin hayata geçirilmesinin Tire ilçesinin yıkımı anlamına geleceği gerçeği Bakanlığınızca görülmekte midir?
- 3) 3573 Sayılı Zeytincilik Yasası'nın 23'üncü maddesi zeytinlik alanlarının 3 kilometre yakınına kadar böyle bir tesis yapılamayacağını söylemesine rağmen nasıl proje dosyası hazırlanabilmekte ve nasıl ÇED süreci başlatabilmektedir?
- 4) Son beş yılda İzmir'de kaç mermer ocağı faaliyete geçmiştir? Bakanlığınızın hızla artan mermer ocaklarının çevreye verdiği zararlara karşı aldığı önlemler nelerdir?
- 5) Mermer ocağı için dağın içine otoban gibi yollar yapıldığı doğru mudur? Eğer doğru ise ÇED sürecinin yeni başlatıldığı söz konusu yer için hangi gerekçelerle bu doğa katliamına izin verilmiştir?

CEVAPLAR

1,2,3,5) İzmir İli, Tire ilçesi, Büyükkale ve Küçükkale Mahalleleri yakınında (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na verilmiş 201900043 Ruhsat Numaralı) maden sahasında, Emerald Taşımacılık Maden İnşaat Turizm Depo Antrepo Hizmetleri Danışmanlık Tarım Ürünleri Organizasyon İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılması planlanan " II-B Grubu (ÇED Alanı:24,9 ha - 185.185,185 m³ (500.000 ton/yıl) Kapasiteli) Mermer Ocağı Projesi " ile ilgili olarak hazırlanan ve e-ÇED sistemi üzerinden 17.02.2021 tarihinde sunulan Proje Tanıtım Dosyasının incelendiği ve projenin bölgede oluşturacağı etkiler göz önünde bulundurularak ilgili tüm hususların detaylı sorgulanması ve değerlendirilmesi gerekli görülerek 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliğinin 17.Maddesi uyarınca, İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce 09/03/2021 tarih ve 453499 sayılı "ÇED Gereklidir" (*Seçme Eleme Kriterlerine Tabi Projelerin çevresel etkilerinin incelenerek, çevresel etkilerinin daha detaylı incelenmesi amacıyla Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hazırlanmasının gerektiğini belirten Valilik*) kararı verilmiştir. Söz konusu "ÇED Gereklidir" kararı ilan edilmek üzere 13.02.2021 tarih ve 498900 sayılı yazı ile Tire Kaymakamlığı'na bildirilmiştir.

Projeye ilişkin İzmir Valiliğince yürütülen onay süreci "ÇED Gereklidir" kararı ile sonlandırıldığı için hali hazırda ÇED Yönetmeliğın 6. maddesi 3.bendi "Bu Yönetmeliğe tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. ..." hükmü gereğı İzmir Valiliğince sahada projeye başlanılmasına müsaade edilmesi de söz konusu değildir.

Proje ile ilgili verilen "ÇED Gereklidir" kararı çerçevesinde ÇED Yönetmeliğının 17. maddesinin 4. bendinde yer alan "ÇED Gereklidir kararı verilen projeler için bir (1) yıl içerisinde Bakanlığa başvuru yapılmaması durumunda karar geçersiz sayılır." hükmü gereğince proje sahibi tarafından istenilmesi durumunda bir yıl içerisinde Bakanlığımıza başvuru yapılabilmektedir.

4) Bakanlığımız web sayfasında (<https://ced.csb.gov.tr/>) yayınlanan "ÇED Kararları" başlığında Bakanlığımız tarafından verilen "ÇED Olumlu", "ÇED Olumsuz" ve "Mevzuattan İade/İptal" edilen projelere ait bilgiler ile Resmi İstatistik Programı kapsamında hazırlanarak her yıl güncellenen ve yine Bakanlığımız web sayfasında (<https://ced.csb.gov.tr/>) yayınlanan ÇED İstatistikleri Raporunda "1993–2020 Dönemlerini içeren ÇED Kararlarının Sektörel Dağılımı, ÇED Olumlu Karar Sayılarının İllere ve Yıllara Göre Dağılımı, ÇED Gerekli Değildir Karar Sayılarının İllere ve Yıllara Göre Dağılımı" bilgileri yer almaktadır.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında, ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Ayrıca faaliyet ve tesislere ÇED sürecinde vermiş oldukları taahhütler kapsamında izleme ve kontroller yapılmaktadır. Çevre denetimlerinin risk analizine dayalı planlanması da yapılmaktadır. Bu planlama yöntemi ile çevresel açıdan daha riskli tesislerin daha sık denetlenmesi sağlanmaktadır. Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatında belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere idari para cezası uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. Ayrıca fiilin diğer kanunlara göre suç oluşturması halinde Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunların uygulanması için adli makamlara suç duyurusunda bulunulmaktadır.

Bu kapsamda, Bakanlığımız kayıtlarında e-Denetim modülü üzerinde yapılan incelemede, İzmir ilinde 01.01.2017-29.03.2021 tarihleri arasında Madencilik Sektöründe 900 denetim yapılmıştır. 24 denetimde 1.569.971 TL idari para cezası uygulanmıştır.